

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem Mgr. Ondřejem Bartošem ve věci

žalobce: V. Q. N.
zastoupen Mgr. Markem Eichlerem, advokátem
se sídlem Nekázanka 888/20, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**, IČ 00007064
odbor azylové a migrační politiky
Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. července 2024, č. j. OAM-577/BA-BA01-HA06-2024,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou podanou dne 22. 8. 2024 se žalobce domáhal přezkoumání shora označeného rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 7. 2024, č. j. OAM-577/BA-BA01-HA06-2024, kterým mu žalovaný neudělil mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).

II. Žalobní argumentace

2. Žalobce navrhoval zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení žalovanému. Předně namítal, že byl zkrácen na svých právech, neboť mu byla odepřena možnost seznámit se s podklady podle § 36 odst. 3 z. č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“). Odepření možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí žalobce spatřoval v tom, že žalovaný nereagoval na omluvu jeho právního zástupce, který se ve sjednaný termín k tomuto úkonu nedostavil. Omluva byla odůvodněna kolizí právního zástupce v neodkladné věci. Žalobce současně žádal o provedení tohoto úkonu v Praze s ohledem na své bydliště a sídlo svého právního zástupce.
3. Dále podle žalobce žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav a tento navíc nesprávně vyhodnotil. Žalovaný nedostatečně posoudil jednotlivé důvody pro udělování azylu a doplňkové ochrany a nesprávně je aplikoval na žalobcovu situaci. Žalobce má v zemi původu dluhy, které by nemohl splatit, v důsledku čehož se bojí o svůj život.
4. Žalobce se neztotožnil se závěrem žalovaného o neudělení humanitárního azylu. Žalovanému vytkl, že z napadeného rozhodnutí nelze určit, na základě jakých úvah a hodnocení postupoval při posuzování důvodů hodných zvláštního zřetele pro (ne)udělení humanitárního azylu.

III. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby. Ve svém vyjádření přestřel, že žalobu považuje za nedůvodnou a účelovou. V žalobě zcela absentují tvrzení, v čem konkrétně žalobce spatřuje nedostatečnost posouzení jednotlivých důvodů pro přiznání některé z forem mezinárodní ochrany, v čem spočívá nedostatečnost zjištěného skutkového stavu a v čem v tomto kontextu spatřuje nesprávný výklad zákona o azylu.
6. K namítanému porušení § 36 odst. 3 správního řádu žalovaný uvedl, že žalobce byl prostřednictvím svého právního zástupce vyzván, aby se 3. 7. 2024 dostavil k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí. Tato výzva byla právnímu zástupci žalobce doručena 27. 6. 2024. Součástí výzvy bylo poučení, že pokud se žalobce k předmětnému úkonu nedostaví, bude mít správní orgán za to, že svého práva na seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí nechce využít.
7. Žalovaný poukázal na to, že i v případě, kdy se právní zástupce žalobce ke sjednanému úkonu náhle dostavit nemohl, samotnému žalobci v tomto nic nebránilo. Omluva z důvodu tvrzené kolize právního zástupce žalobce, která nebyla řádně doložena, a kterou žalovanému právní zástupce žalobce zaslal až po určeném termínu, nebyla akceptována. Žalovaný vyhodnotil takovou omluvu jako opožděnou a z hlediska obsahu nedůvodnou. Další argumentace žalobce, že seznámení se s podklady bylo nařízeno na 8 hodin ráno v Havířově, i když má právní zástupce sídlo a žalobce bydliště v Praze, neshledal žalovaný důvodnou, protože o posunutí času, případně změnu místa pro seznámení se s podklady mohl žalobce požádat ihned, co byl o místě a čase vyrozuměn, a nikoli až den po sjednaném termínu. O důsledcích nedostavení se byl žalobce řádně poučen.

IV. Jednání soudu

8. Krajský soud věc projednal při jednání dne 23. 1. 2025 za účasti právního zástupce žalobce a pověřené pracovnice žalovaného.

9. Při prvním jednání ve věci právní zástupce žalobce odkázal na písemné vyhotovení žaloby a zdůraznil, že v řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, bylo porušeno ust. § 36 odst. 3 správního řádu tím, že žalobci nebylo umožněno, aby se seznámil s podklady pro vydání rozhodnutí. Právní zástupce žalobce uvedl, že v určený termín se nemohl dostavit z důvodu neodkladného úkonu u jiného klienta. Současně s omluvou žalovaného požádal o nový termín seznámení se s podklady. Na tuto žádost žalovaný nikterak nereagoval.
10. Právní zástupce žalobce dále zdůraznil, že žalovaný dostatečně neposoudil důvody, pro které by měl či neměl být udělen humanitární azyl. Žalobce se obává, že v domovském státě mu hrozí újma na zdraví z důvodu jeho dluhů.
11. Pověřená pracovnice žalovaného sdělila, že napadené rozhodnutí nevykazuje vady vytýkané žalobou. Dále odkázala na obsah rozhodnutí a vyjádření k žalobě, zejména na pasáž týkající se včasnosti omluvy. V žalobě označené žalobní body považuje za neurčité a v této podobě se k nim nelze vyjádřit.
12. Soud uvedl podstatné okolnosti projednávané věci. Soud konstatoval, že ze správního spisu vyplývá, že 27. 6. 2024 bylo právnímu zástupci žalobce zasláno vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí, přičemž byl určen termín 3. 7. 2024 na pracovišti žalovaného v Havířově. Právní zástupce žalobce zaslal žalovanému žádost o změnu místa k tomuto úkonu, neboť je pro něj náročné a zatěžující dostavit se do Havířova v 8 hodin. Tato žádost byla datována dnem 3. 7. 2024.
13. Právní zástupce žalobce nevznesl žádné důkazní návrhy, čtení listin nepožadoval.
14. Pověřená pracovnice žalovaného zdůraznila, že podstatný je čas, kdy byla omluva správnímu orgánu doručena. V této věci soud konstatoval, že omluva zástupce žalobce není opatřena doručenkou, ale pouze ověřovací doložkou, která je datována 8. 7. 2024. Ze spisového přehledu vyplývá, že byla do spisu vložena až 5. 8. 2024. Soud poukázal na to, že ze správního spisu bez příslušné doručanky nelze učinit závěr, zda omluva byla doručena před nařízeným termínem pro seznámení se s podklady, nebo až po tomto termínu. Ve správním spise je založen úřední záznam, že zmocněnec žadatele se k seznámení se s podklady nedostavil, ačkoli byl o termínu vyrozuměn.
15. Jednání bylo proto odročeno za účelem doplnění správního spisu žalovaného. Soud žalovanému uložil, aby ve lhůtě 2 týdnů doplnil správní spis o chybějící doručenkou k omluvě zástupce žalobce ze stanoveného termínu seznámení se s podklady.
16. Další jednání ve věci bylo nařízeno na 27. 2. 2025. Jednání byla přítomna pověřená pracovnice žalovaného. Žalobce ani jeho právní zástupce se bez omluvy nedostavili. K důkazu soud četl průvodku elektronického podání zaslání právním zástupcem žalobce, kterou žalovaný soudu ve lhůtě předložil. Podání adresované žalovanému bylo učiněno 4. 7. 2024 ve 21:30 hodin. Další návrhy na doplnění dokazování učiněny nebyly.
17. Soud rekapituloval žalobní návrh žalobce, který se domáhal, aby napadené rozhodnutí bylo pro nezákonnost a nepřezkoumatelnost zrušeno a věc byla vrácena žalovanému k dalšímu řízení. Pověřená pracovnice žalovaného navrhla žalobu zamítnout jako nedůvodnou.

V. Posouzení věci krajským soudem

18. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle části třetí hlavy druhé dílu prvního soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) a po prostudování obsahu správního spisu v kontextu s žalobními námitkami a doplněným dokazováním pak usoudil následovně.
19. Žaloba není důvodná.
20. Nejprve se soud zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, neboť pokud by byla důvodná, směřovala by bez dalšího ke zrušení rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Nelze se totiž zabývat hmotně právní otázkou věci za situace, kdy napadené rozhodnutí neobstojí po stránce formální. Obecně přitom platí, že s institutem nepřezkoumatelnosti je potřeba zacházet obezřetně a zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost vyhradit případům, kde vady v odůvodnění rozhodnutí reálně brání soudu v tom, aby rozhodnutí správního orgánu přezkoumal.
21. Krajský soud dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí není nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Žalovaný své závěry odůvodnil přezkoumatelným způsobem, srozumitelně a v míře odpovídající okolnostem řešené věci. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je patrné, proč žalovaný azylové žádosti žalobce nevyhověl a mezinárodní ochranu v žádné její formě neudělil. V odůvodnění žalovaný přehledně zrekapituloval skutkový stav, z něhož při hodnocení žádosti žalobce vycházel. Stejně tak lze z napadeného rozhodnutí též bez obtíží seznat i veškeré úvahy a myšlenkové postupy, které žalovaného k přijetí rozhodnutí vedly. Samotné odůvodnění nevykazuje vnitřní rozpory, které by jej činily nesrozumitelným. Žalovaný v napadeném rozhodnutí zareagoval na veškeré azylově relevantní okolnosti příběhu žalobce a tyto dostatečně srozumitelně a přezkoumatelným způsobem vypořádal. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí tak lze identifikovat rozhodná ustanovení zákona o azylu, z nichž žalovaný při posuzování azylové žádosti vycházel, jakož i podklady, na základě nichž žalovaný příběh žalobce hodnotil. Námitka nepřezkoumatelnosti proto není důvodná.
22. Jelikož krajský soud nevyhodnotil napadené rozhodnutí jako nepřezkoumatelné, přezkoumal je v rámci uplatněných žalobních bodů z hlediska jeho zákonnosti. Za tímto účelem krajský soud předně ze správního spisu ověřil skutková zjištění provedená žalovaným v této věci.
23. Ze správního spisu vyplynulo, že žalobce svým jménem dne 28. 4. 2024 podal žádost o poskytnutí mezinárodní ochrany v České republice. Dne 3. 5. 2024 žalobce poskytl údaje k podané žádosti a stejného dne s ním byl proveden i pohovor. Uvedl, že je státním příslušníkem Vietnamské socialistické republiky, je vietnamské národnosti, hovoří vietnamsky. Nemá a nikdy neměl žádné náboženské ani politické přesvědčení. Je ženatý a má 3 děti. Jeho zdravotní stav je dobrý. Nikdy nebyl trestně stíhán ani odsouzen v České republice ani v zahraničí. O mezinárodní ochranu požádal z ekonomických důvodů. V souvislosti s návratem do vlasti má obavy o své bezpečí před věřiteli, neboť má dluhy, které nemůže splatit. Jiné důvody žalobce neuvedl, ani nepředložil žádné doklady, dokumenty či jiné materiály.
24. Správní orgán si vyžádal několik tematických zpráv o zemi původu. Konkrétně při posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce vycházel z Informace OAMP, Bezpečnostní a politická situace v zemi Vietnam, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv ze dne 4. 6. 2024 a Informace MZV ČR č. j. 100572-6/2024-MZV/LPTP ze dne 1. 2. 2024 k č. j. MV-3049-1/OAM-2024, půjčky, úvěry a lichva.

25. Žalovaný dne 8. 7. 2024 pod č. j. OAM-577/BA-BA01-HA06-2024 rozhodl, že žalobci se mezinárodní ochrana dle zákona o azylu neuděluje.
26. Podle ust. § 12 zákona o azylu platí, že azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
27. Podle ust. § 14 zákona o azylu platí, že jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.
28. Podle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu platí, že doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.
29. Podle ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu platí, že za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
30. Z obsahu správního spisu i z žaloby je zjevné, že žalobce chce zůstat v České republice a legalizovat zde svůj pobyt, protože v domovském státě má dluhy a bojí se o svůj život v souvislosti s věřiteli. Žalobce nesdělil nic, z čeho by se dalo usuzovat, že je v domovském státě pronásledován, nebo má odůvodněný strach z takového pronásledování.
31. Podle ust. § 2 odst. 6 zákona o azylu se původcem pronásledování nebo vážné újmy rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.
32. Podle zjištěného skutkového stavu žalobce doposud nikdy nebyl ze strany věřitelů ničemu vystaven. Ochrana v domovském státě mu nebyla odepřena a nic nenasvědčuje tomu, že by mu poskytnuta nebyla, pokud by se na orgány veřejné moci obrátil. Právní řád Vietnamu dle Informace MZV ČR č. j. 100572-6/2024-MZV/LPTP ze dne 1. 2. 2024 k č. j. MV-3049-1/OAM-2024, půjčky, úvěry a lichva, stanovuje maximální výši úrokové sazby na 20 % p. a. V případě překročení této hranice se lze domáhat ochrany v občanském soudním řízení a v případě překročení hranice 100 % p. a. se jedná o trestný čin lichvy a domovský stát poskytuje občanům ochranu v trestním řízení.
33. Žalobce sám neoznačil žádné konkrétní údaje či skutečnosti, které měly být při posuzování azylových důvodů žalovaným pominuty. Jeho námitky učiněné v žalobě zůstávají v rovině obecného nesouhlasu s rozhodnutím žalovaného, ze kterého plyne, že situaci v domovské

zemi žalobce žalovaný zjistil a popsal na základě několika zdrojů. Za těchto okolností nelze tvrdit, že žalovaný nedostál své povinnosti vyplývající ze zásady materiální pravdy.

34. Podle ustálené judikatury (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 1. 2006, č. j. 1 Azs 112/2004 – 61) *tiživé ekonomické poměry, at' jsou sebevíce politováníhodné, nejsou důvodem pro udělení azylu. Právní institut azylu, alespoň v podobě předvídané platnou právní úpravou zákona o azylu (§ 12 zákona o azylu), slouží k ochraně před politickým, rasovým a náboženským pronásledováním a pronásledováním z důvodu příslušnosti k určité sociální skupině. Neposkytuje ochrany před nezaměstnaností či hospodářskou svízeli.*
35. K námitce nesprávného posouzení důvodů pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu krajský soud uvádí, že přezkum správního uvážení soudem je možný jen omezeně, a to co do zákonnosti. Jinými slovy se soudní přezkum správního uvážení omezuje pouze na to, zda správní orgán nevybočil ze zákonných mezí správního uvážení, či jej nezneužil, a zda dodržel příslušné procesní předpisy (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 – 48).
36. Krajský soud přezkoumal, zda žalovaný dostatečně zachytil svou úvahu ohledně toho, proč se v případě žalobce nejedná o případ hodný zvláštního zřetele a není tedy naplněn důvod pro udělení humanitárního azylu. Z napadeného rozhodnutí je patrné, že se žalovaný zabýval rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobce, vzal v potaz jeho věk, práceschopnost, zdravotní stav, a na základě těchto kritérií dospěl k závěru, že životní situace žalobce nikterak nepoukazuje na to, že by byla v jakémkoli ohledu mimořádná a jeho případ byl hodný zvláštního zřetele. K této otázce se vyjádřil i Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 15. 12. 2003, sp. zn. 4 Azs 31/2003, kde konstatoval, že nemožnost splácení dluhu soukromým osobám v zemi původu sama o sobě bez přistoupení dalších důvodů nepostačuje k tomu, aby toto bylo možné podřadit pod neurčitý právní pojem „důvod hodný zvláštního zřetele“ ve smyslu § 14 zákona o azylu. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí s důvody pro neudělení humanitárního azylu vypořádal, skutkový stav dostatečně zjistil a jeho rozhodnutí je logickým způsobem odůvodněno.
37. Dalším žalobním bodem byla výtku žalobce, že žalovaný porušil jeho procesní práva co do ust. § 36 odst. 3 správního řádu, kdy mu neumožnil seznámit se s podklady a k těmto se vyjádřit. V této souvislosti bylo podstatné zodpovědět otázku, zda omluva, zasláná zástupcem žalobce, byla včasná. Tvzení žalobce, že omluva byla učiněna v den určený pro seznámení se s podklady, tj. 3. 7. 2024, se neprokázalo, neboť z průvodky elektronického podání krajský soud zjistil, že omluva byla podána a žalovanému doručena dne 4. 7. 2024 ve 21:30 hodin, tedy až po určeném termínu. Nelze tedy vytýkat žalovanému, že nepřihlédl k omluvě, která nebyla učiněna včas. Judikatura Nejvyššího správního soudu dospěla ohledně omluvy obviněného z přestupku z nařízeného ústního jednání k závěru, že omluva je považována za náležitou, pokud jsou splněny tři podmínky: 1) Obviněný se musí omluvit neodkladně, tedy ihned, jakmile mu to okolnosti dovolí. 2) V omluvě musí být uveden důvod, který obviněnému účast na jednání znemožňuje. 3) Důvod omluvy musí být doložen, obviněný tedy musí své tvrzení v rámci objektivních možností prokázat. Včasnou (ve smyslu bodu (1)) lze přitom považovat pouze takovou omluvu, která byla správnímu orgánu adresována bezodkladně po zjištění překážky vylučující účast obviněného při projednání přestupku a která současně správnímu orgánu došla nejpozději v době, kdy k ní mohl ještě před zahájením jednání přihlédnout (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 10. 2018, č. j. 3 As 248/2017-37). Podle krajského soudu není

důvod, proč by právě uvedené závěry neměly být analogicky vztaženy i na projednávanou věc.

VI. Závěr a náklady řízení

38. S ohledem na shora uvedené krajský soud neshledal žalobu důvodnou. Protože nezjistil ani vady, k nimž by byl povinen přihlédnout z úřední povinnosti, zamítl žalobu v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s.
39. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Rozsudek, který byl doručen účastníkům, je v právní moci.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 27. února 2025

Mgr. Ondřej Bartoš
samosoudce